

NYT Nuorten tulevaisuusraportti 2026

Korvaava tehtävä kyselyn pohjalta niille, jotka eivät voi osallistua varsinaiseen kyselyyn

Ohjeet opettajalle: *Tehtäväpohja voidaan joko tulostaa etukäteen tai tehdä sähköisesti. Tehtäväpohja sisältää kaksi vaihtoehtoa: 1. Alavalintoihin liittyvä laajempi toimeksianto, 2. muokattu versio varsinaisesta kyselystä. Mikäli keskustellette kyselyn teemoista yhdessä kyselyn päätteeksi, niin vaihtoehto 2 on parempi. Erityisesti vaihtoehto 1 edellyttää, että oppilaalla on pääsy verkkoon hakemaan tietoa. Tilaa avoimille vastauksille on rajallisesti, joten avoimet vastaukset kannattaa kirjoittaa omaan vihkoon tms.*

VAIHTOEHTO 1: Tutustumista eri aloihin

Tehtävä 1: Kiinnostavimmat alat

Seuraavaksi sinulle esitetään lista erilaisia aloja. Mieti, millä aloilla olisit kiinnostunut työskentelemään tulevaisuudessa. Ympyröi tai merkitse muuten itseäsi kiinnostavat alat. Voit valita useamman.

- Tietoliikenne ja telekommunikaatioyritykset
- Metsäteollisuus
- Pankki- ja rahoitusala
- Kulttuuri ja viihde
- Maa- ja metsätalous
- Elintarvike ja juomateollisuus
- Kiinteistöalan palvelut ja siivous
- Opetus ja koulutus
- Kaupan ala
- Julkishallinto
- Terveystieteiden huolto
- Energiateollisuus
- Matkailu- ja ravintola-ala

- Sosiaalipalvelut
- Rakennusala
- Maanpuolustus
- Vakuutusala
- Taideala
- Media ja viestintä
- Yliopistot, tutkimuslaitokset
- Lääketeollisuus
- Taloushallinto- ja kirjanpito
- Kemiateollisuus
- Logistiikka ja huolinta
- Tekstiili-, vaate- ja muotiala
- Kirkollinen työ
- Asianajo- ja lakimiestoimistot
- Teknologiateollisuus
- Palveluala
- Ympäristöala
- Turvallisuus- ja pelastusala
- Jokin muu, mikä? (avoin)

Tehtävä 2: Pieni tutkimustehtävä

Mieti seuraavaksi, mitkä aloista olivat sellaisia, joita et tunne tai tunnet vain vähän.

- Valitse näistä vähintään kaksi.
- Etsi verkosto tietoa näistä aloista.
- Selvitä minkälaisen aiheiden ja tehtävien parissa aloilla työskennellään. Kirjoita ylös.
- Selvitä lisäksi, millaisia ammatteja alaan sisältyy. Kirjoita ylös.
- Kirjoita lopuksi lyhyt arvio alan kiinnostavuudesta omasta mielestäsi, eli kuinka paljon kyseinen ala voisi kiinnostaa sinua ja mistä syystä?

VAIHTOEHTO 2: Tulevaisuusraportti 2026 – muokattu versio kyselystä

Tehtävä 1: Kesätyöt

Oletko ollut töissä viimeisen vuoden aikana?

(ympyröi tai merkitse muuten sopivin vastausvaihto)

- En
- kesätöissä
- opiskelun ohella
- kesätöissä ja opiskelun ohella

Aiotko hakea ensi kesäksi kesätöitä?

(ympyröi tai merkitse muuten sopivin vastausvaihto)

- kyllä
- ei
- en tiedä

Pohdi ja kirjoita alapuolelle, millainen olisi unelmiesi kesätyöpaikka?

Tehtävä 2: Omat työelämäodotukset

Seuraavaksi sinulle esitetään työelämää, tulevaisuutta ja taloutta koskevia väittämiä. Ympyröi tai merkitse muuten sopivin vastausvaihtoehto.

Työelämä ja tulevaisuususkko

Uskon löytäväni työelämästä itselleni sopivan paikan tulevaisuudessa

1. En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Uskon, että minulla on hyvä tulevaisuus

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Koen, että voin itse vaikuttaa siihen, millainen tulevaisuuteni on

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Odotan innolla työelämään pääsyä

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Koen, että minulla on sellaiset tiedot ja taidot, joilla menestyä työelämässä

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Talous

Uskon, että minulla on tulevaisuudessa tarpeeksi rahaa

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Haluaisin parantaa omaa talousosaamistani

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Talousasiat kiinnostavat minua

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Koen, että minulla on hyvät tiedot ja taidot taloudesta

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Yrittäjyys

Voisin toimia yrittäjänä

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Aion perustaa tulevaisuudessa oman yrityksen

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Yrittäjyydellä ja yrityksillä on keskeinen rooli yhteiskunnan kannalta

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Voisin jatkaa jonkun muun perustaman yrityksen pyörittämistä

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Toivon lisää opetusta yrittäjyydestä koulussa

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Työelämän uhkakuvat

Pelkään työelämän olevan liian raskasta minulle

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Pelkään, että en tule ansaitsemaan tarpeeksi rahaa

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Pelkään, että työelämä tulee viemään liikaa aikaa vapaa-ajalta

1.En olleenkaan samaa mieltä 2. Osittain samaa mieltä 3. Täysin samaa mieltä

Tehtävä 3: Alavalinnat

Seuraavaksi sinulle esitetään lista erilaisia aloja. Mieti, millä aloilla olisit kiinnostunut työskentelemään tulevaisuudessa. Ympyröi tai merkitse muuten itseäsi kiinnostavat alat. Voit valita useamman.

- Tietoliikenne ja telekommunikaatioyritykset
- Metsäteollisuus
- Pankki- ja rahoitusala
- Kulttuuri ja viihde
- Maa- ja metsätalous
- Elintarvike ja juomateollisuus
- Kiinteistöalan palvelut ja siivous
- Opetus ja koulutus
- Kaupan ala
- Julkishallinto
- Terveystenhoito
- Energiateollisuus
- Matkailu- ja ravintola-ala
- Sosiaalipalvelut
- Rakennusala
- Maanpuolustus
- Vakuutusala

- Taideala
- Media ja viestintä
- Yliopistot, tutkimuslaitokset
- Lääketeollisuus
- Taloushallinto- ja kirjanpito
- Kemianteollisuus
- Logistiikka ja huolinta
- Tekstiili-, vaate- ja muotiala
- Kirkollinen työ
- Asianajo- ja lakimiestoimistot
- Teknologiateollisuus
- Palveluala
- Ympäristöala
- Turvallisuus- ja pelastusala
- Jokin muu, mikä? (avoin)

Mieti vielä, mitkä aloista olivat sellaisia, joita et tunne tai tunnet vain vähän. Valitse näistä vähintään yksi. Selvitä verkosta, mitä erilaisia ammatteja tuohon kyseiseen alaan sisältyy. Kirjoita alle valitsemasi ala sekä sen perään kaksi ammattia, jotka kuuluvat kyseiselle alalle.

Tehtävä 4: Alavalintaan vaikuttavat asiat

Mikä seuraavista vaikuttaa eniten siihen, minkä alan valitset tulevaisuudessa? Voit valita useampia. Ympyröi tai merkitse muuten sopivimmat vaihtoehdot

1. Palkka
2. Kiinnostus alaa kohtaan
3. Hyvät mahdollisuudet saada työpaikka
4. Vanhempien / perheen mielipide

5. Kavereiden mielipiteet ja valinnat
6. Sopii edustamalleni sukupuolelle
7. Median / somen vaikutus
8. Opinto-ohjaajan tai opettajan suositukset
9. Jokin muu, mikä? (avoin vastaus)

Tehtävä 5: Alavalinnat ja sukupuoli

Eri sukupuolet valitsevat eri aloja. Mitä mieltä sinä olet asiasta? Valitse alta sopivin vaihtoehto.

- Tiedetyt ammatit sopivat paremmin naisille kuin miehille.
- Tiedetyt ammatit sopivat paremmin miehille kuin naisille.
- Sukupuolella ei pitäisi olla väliä ammatinvalinnassa.
- Olisin valmis hakeutumaan alalle, joka ei ole yleisesti oman sukupuoleni suosima.

Tehtävä 6: Oma talousosaaminen

Seuraavaksi pääset pohtimaan omia talouteen liittyviä tietojasi. Merkitse alta sopivin vastausvaihtoehto.

- Tiedän, mitä *budjetointi* tarkoittaa
Kyllä En En osaa sanoa
- Tiedän, mitä *sijoittaminen* tarkoittaa
Kyllä En En osaa sanoa
- Tiedän, mitä *korkoa korolle* ilmiö tarkoittaa
Kyllä En En osaa sanoa

Tehtävä 7: Säästäväisyys

Seuraatko säännöllisesti, mihin rahasi menevät ja suunnittelet omaa rahankäyttöä sen pohjalta? Merkitse sopivin vaihtoehto alta.

- Kyllä
- Ei

Säästätkö säännöllisesti rahaa jotakin tiettyä tarkoitusta varten? Merkitse sopivin vaihtoehto alta.

- Kyllä
- Ei

Tehtävä 8: Sijoittaminen

Mitä ajattelet sijoittamisesta? Merkitse seuraavista mielestäsi sopivin.

- Se on vain rikkaille
- Siitä voi oppia kuka tahansa
- En tiedä siitä juuri mitään

Onko sinulla sijoituksia (esim. rahastot, osakkeet, kryptovarot). Merkitse seuraavista mielestäsi sopivin.

- Kyllä
- Ei
- En tiedä

Mistä seuraavista olet saanut eniten tietoa sijoittamisesta? Merkitse seuraavista mielestäsi tärkeimmät. Voit valita useampia

Lähipiiri

- Vanhemmilta, huoltajilta tai sukulaisilta
- Kavereilta

Internet

- Videoalustoilta (YouTube, TikTok, Instagram Reels)
- Keskusteluyhteisöistä (Reddit, Discord yms.)
- Somen vaikuttajilta ja sisällöntuottajilta
- Tekoälyltä kysymällä

Koulu ja muu elämänpiiri

- Kouluopetuksesta
- Asiantuntijoilta (esim. pankkivirkailijoilta)
- Harrastustoiminnasta
- Kirjoista
- Pelaamalla videopelejä

Toimitettu media ja audiomedia

- Uutisista ja medioista
- Podcastit
- En ole saanut tietoa sijoittamisesta

Tehtävä 9: Talouteen liittyvät asenteet

Mitä mieltä olet seuraavista talouteen ja rahaan liittyvistä väittämistä?
Merkitse sopivin vastausvaihtoehto.

Uskon, että omistamalla kalliita tavaroita voi tehdä vaikutuksen muihin.

1.Täysin eri mieltä 2.En osaa sanoa 3.Täysin samaa mieltä

Raha on tärkein tavoitteeni elämässä.

1.Täysin eri mieltä 2.En osaa sanoa 3.Täysin samaa mieltä

Uskon vakaasti, että raha voi ratkaista kaikki ongelmani.

1.Täysin eri mieltä 2.En osaa sanoa 3.Täysin samaa mieltä

Mielestäni on tärkeää pitää kirjaa omista kuluista.

1.Täysin eri mieltä 2.En osaa sanoa 3.Täysin samaa mieltä

Mielestäni on tärkeää säästää rahaa tulevaisuutta varten.

1.Täysin eri mieltä 2.En osaa sanoa 3.Täysin samaa mieltä

Mielestäni on tärkeää pitää rahaa säästössä yllättäviä menoja varten.

1.Täysin eri mieltä 2.En osaa sanoa 3.Täysin samaa mieltä

Minusta on tärkeää tutkia ja vertailla hintoja, kun olen ostamassa jotakin.

1.Täysin eri mieltä 2.En osaa sanoa 3.Täysin samaa mieltä

Kun ostan kalliita tavaroita, etsin aina ensin tietoa tuotteen laadusta.

1.Täysin eri mieltä 2.En osaa sanoa 3.Täysin samaa mieltä

Mietin aina huolellisesti ennen kuin päätän ostaa jotakin.

1.Täysin eri mieltä 2.En osaa sanoa 3.Täysin samaa mieltä

Tehtävä 10: Missä opit taloudesta?

Mistä koet saavasi tärkeimmät oman talouden hallintaa koskevat tiedot ja taidot?

Merkitse seuraavista mielestäsi tärkeimmät. Voit valita useampia.

Lähipiiri

- Vanhemmilta, huoltajilta tai sukulaisilta
- Kavereilta

Internet

- Videoalustoilta (YouTube, TikTok, Instagram Reels)
- Keskusteluyhteisöistä (Reddit, Discord yms.)
- Somen vaikuttajilta ja sisällöntuottajilta
- Tekoälyltä kysymällä

Koulu ja muu elämänpiiri

- Kouluopetuksesta
- Asiantuntijoilta (esim. pankkivirkailijoilta)
- Harrastustoiminnasta
- Kirjoista
- Pelaamalla videopelejä

Toimitettu media ja audiomedia

- Uutisista ja medioista
- Podcasteista

Tehtävä 11: Toiveita koulun talousopetukselle

Mieti vielä lopuksi, mitä asioita toivoisit koulun talouteen ja rahaan liittyvältä opetukselta.

Mistä talousaiheista haluaisit oppia lisää? Miten haluaisit oppia talouteen liittyvistä asioista?